

Soru-Cevap

Sabah Namazının Tam Giriş Vakti

Samer Zaen'e

Soru:

Sorum, vaktinin bütün ülkelerde ezanla birlikte olduğu bilinen ve gecenin karanlığında, yani şafak sökmeden önce kılınan sabah namazıyla ilgili olacaktır!!

Sorum, doğru olan sabah namazının ne zaman olduğu, yani ezanla mı birlikte yoksa fecr-i sadıkın girmesiyle mi birlikte olacağıyla ilgilidir?

Yemek ve içmek, ezanla mı yoksa fecr-i sadıkın girmesiyle mi sona erer?

3- Allah Subhanehu, oruç gecesi yemeyi, içmeyi ve kadınlarla cinsel ilişkiyi ne zaman kesmemiz gerektiğini beyan etmekte ve şöyle buyurmaktadır: **حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ الْأَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ** “**Sabahın beyaz ipliği (aydınlığı), siyah ipliğinden (karanlığından) ayırt edilinceye kadar.**” [Bakara 187] Sabahın beyaz ipliği (aydınlığı) siyah ipliğinden (karanlığından) ayırt edilinceye kadar. Yani fecr-i sadık doğuncaya kadar. Fecr-i sadık, ufuk boyunca ufukta beliren ip şeklindeki beyazlıktır. Bununla gece ile gündüz birbirinden ayırt edilir. Ufuk çizgisi boyunca ip şeklinde bu beyazlık ortaya çıkmadan önce yine ufukta dikey olarak bir beyazlık ortaya çıkar ki bu fecr-i kazıp olarak isimlendirilir. Fecr-i kazibin görünmesi halinde yeme, içme ve cinsel ilişki yasak değildir. Bilakis beyan ettiğimiz üzere fecr-i sadık ile yasak başlar. Adıyy b. Hatem'den, dedi ki:

لما نزلت هذه الآية **﴿وَكُلُوا وَاشْرَبُوا حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ الْأَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ﴾** عمدت إلى عقالين أحدهما أسود والآخر أبيض فجعلتهما تحت وسادتي، قال فجعلت أنظر إليهما فلما تبين لي الأبيض من الأسود أمسكت فلما أصبحت غدوت إلى رسول الله صلى الله عليه وسلم فأخبرته بالذي صنعت فقال: **إن وسادك إذن لعريض إنما ذلك بياض النهار من سواد الليل** “**Sabahın beyaz ipliği (aydınlığı), siyah ipliğinden (karanlığından) ayırt edilinceye kadar yiyin, için! ayeti indiği zaman biri siyah diğeri ise beyaz iki ip aldım ve onları yastığımın altına koydum. Gece boyunca her ikisine de bakıyordum. Siyahın beyazdan ayırt edildiğini gördüğümde oruca başladım. Sabah olduğunda ise Rasulullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem'e gittim ve yaptığımı ona haber verince şöyle buyurdu: Öyleyse senin yastığın geniştir (uykun derin). Çünkü burada kastedilen husus sabahın beyazlığı ve gecenin karanlığıdır.**”¹

Bu, Şeyh Ata Ebu'r Raşta'nın Bakara suresinin tefsiri kitabında geçmektedir; açıklamanızı rica ediyorum. Allah sizi mübarek kılsın.

Cevap:

Ve Aleykumselam ve Rahmetullahi ve Berekâtuh.

O halde ey kardeşim, sabah ezanı, fecr-i sadıktır, yani fecr-i sadık söküncü müezzin sabah namazı ezanını okur ki bu, yeme ve içmeyi bırakma vaktidir; bu, fıkıh kitaplarında açıklanmıştır.

- Hizbin yayınladığı Ali Ragib'e ait Ahkamu's Salah kitabının namaz vakitleri bölümünde aşağıdaki şekilde geçmektedir:

[Ahkamu's Salah (S: 34) – **Namaz Vakitleri...**

1 Buhari, 4149: Müslim, 1824; Ebu Davud, 2002; Dârimî, 1632; Bu hadiste yer alan [وسادك عريض] “senin yatağın geniş” cümlesi çok uyumaya kinayedir. Çünkü yastığını geniş tutarsa uykusu tatlı olur. Ya da kafasının genişliği ve kemiğinin kalın olmasından kinayedir ki bu da aptallığına işarettir. (Kamusu’l Muhîtt).

Sabah vakti, ikinci fecrin doğduğu vakittir ki bu, oruç tutan kişiye yemenin ve içmenin haram olduğu fecr-i sadık olup (ortalık) aydınlandığında yani beyazladığında son bulur. Nitekim Cibril Aleyhisselam’ın fecir (şafak) vaktinde sabah namazını kıldığı ve ertesi gün de (ortalık) ağarınca namaz kıldığı rivayet edilmiştir. Sonra tercih süresi gider ve geriye güneş doğuncaya kadar caiz olan vakit kalır. Vakitlerin tamamı, Ahmed, Nesai ve Tirmizi’nin bu konudaki rivayetlerinde açıklanmıştır ki bunlar şunlardır:

Cabir İbn Abdullah’tan: Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem’in, Cibril Aleyhisselam’ın kendisine gelip kalk ve namaz kıl dediği rivayet edilmiştir...

Sonra şafak vakti geldi ve şöyle dedi: Kalk ve namaz kıl, şafak sökünce sabah namazını kıldı veya şafak aydınlanınca dedi. Sonra ertesi gün geldi...

Sonra şafak vakti ortalık iyice aydınlanınca geldi ve şöyle dedi: Kalk ve namaz kıl, bunun üzerine sabah namazını kıldı, ardından da şöyle dedi: (Namazlar) bu iki vakit arasında kılınır.”

Vaktin başlangıcında namaz kılmak kesinlikle farzdır; vaktin herhangi bir bölümünde bunu yapabilir (namazı kılabilir) demektir; yani vaktin başlangıcından sonuna kadar bunu yapma seçeneği vardır demektir.] Bitti. (حين برق الفجر) “şafak sökünce” cümlesinin anlamı, yani fecr-i sadık girince demektir.

- Mevsuatü'l-Fıkhiyye el-Kuvettiiyye'nin 28. bölümünün 325. sayfasında şöyle geçmektedir:

[Sabah namazının vaktinin başlangıcının ikinci fecir yani fecr-i sadık doğunca olduğu ve vaktin sonunun da güneş doğuncaya kadar olduğu konusunda fakihler arasında bir ihtilaf yoktur. “Namaz vaktinin bir başlangıcı, bir de sonu vardır; Sabah namazının vakti şafak sökünce başlar, güneşin doğmasıyla da vakti biter.”] Bitti.

- Aynı şekilde Mevsuatü'l-Fıkhiyye el-Kuvettiiyye'nin 8. bölümünün 206. sayfasında şöyle geçmektedir:

[Sabah namazının vaktinin ikinci fecir ve sadık olarak isimlendirilen fecr-i sadıkın doğmasıyla başladığı konusunda fakihler arasında bir ihtilaf yoktur; çünkü o, sabahın yüzünü açıkça göstermekte olup alameti de ufukta genişçe yayılan beyazlıktır. Fecr-i kazip ise ilk fecir olarak adlandırılır; dolayısıyla hükmün bununla bir ilgisi yoktur ve bununla sabah (namazının) vakti girmez; alameti de gökyüzünün ortasında beliren uzunca görünen beyazlıktır, sonra bunun ardından kaybolur.

...

Yukarıda geçenlerden dolayı cumhuru fukahaya göre (sabah) namazının vaktinin güneşin doğmasıyla son bulduğu bilinmektedir. Nitekim Ebu Hureyra Radiyallahu Anh’dan Allah’ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem’in şöyle buyurduğu rivayet edilmiştir: **“Namaz vaktinin bir başlangıcı, bir de sonu vardır; Sabah namazının vakti şafak sökünce başlar, güneşin doğmasıyla da vakti biter.”**] Bitti.

Bu nedenle fecr-i sadık ile sabah ezanı arasında bir fark yoktur ve her ikisi de aynı vakittir. Bilen ve hüküm verenlerin en hayırlısı Allah’tır.

Kardeşiniz

Ata İbn Halil Ebu Raşta

H. 16 Şaban 1444

M. 08/03/2023

Cevaba, Emir’in (Allah onu korusun) web sitesinden bağlanabilirsiniz:

<https://archive.hizb-ut-tahrir.info/arabic/index.php/HTAmeer/QAsingle/4343/>